

Đặt tên con

Thầy cô và Thầy Trồng

Hai con thầy trồng,

Chị còn không nhớ một tháng nào thì hai con sung sướng nghe tiếng khóc “oa oa” đầu tiên của con trai đầu lòng, và Ba Má sẽ được niềm phúc lộc ông bà Núi. Ba Má vui lây với niềm hạnh phúc của hai con sẽ có một hoàng nam vui của vui nhà, nhưng không khi nào nghĩ khi nghe hai con có ý định chọn tên cho con trai là Lenny Lâm, tên nghe gần âm vang đôi thầy trồng, nhưng thoạt nghe qua, không có vẻ gì là Việt nam cả. Ba má hỏi thật vui vẻ với cái tên “cúng cúng” nghe rất Mĩ của đứa cháu Núi trai đầu. Thoạt tiên, Ba Má tưởng hai con thích đặt thêm cho con trai tên danh Lenny để gần ngoài đời cho vui và trong khai sanh con trai của hai con vẫn có một tên Việt nam chính thức, đẹp và đầy ý nghĩa mà bao nhiêu người Âu Mỹ đều trầm trồ ao ước. Họ chỉ than tiếc tên của họ rằng tuột vô nghĩa và thậm chí người Á châu ta được may mắn tên bao hàm nhiều ý nghĩa tốt đẹp sâu xa, trích từ văn chương thi phú của cả nhân. Thông thường tên của cả người Á châu mình rất thâm thúy: nó biểu lộ tâm niệm, ước mơ hoặc hoài bão của đứa sanh thành ra mình. Ví dụ, khi bà Ngoi sinh ra Má vào rằm trung thu, ông Ngoi đặt tên Má là Thu Thủy có nghĩa là nước mùa thu, đưa vào câu thơ của Nguyễn Du trong truyện “Đoạn trường tân thanh”:

Làn thu thủy, nét xuân sơn,

Hoa ghen thua thắm liễu hờn kém xanh

vì Thúy Kiều có đôi mắt đẹp trong sáng như nước thu. Ông Ngoi ngắm mặt trăng con gái đầu lòng mình có đôi mắt đẹp long lanh như nước thu trên đỉnh cao. Và khi bà Ngoi sinh thêm dì Ba, ông Ngoi mong ước bà Ngoi sống chung tình với ông Ngoi thì rằng long đầu bậc nên ông Ngoi mới đặt tên cho dì Ba là Minh Chung – tiếng chuông trong sáng – để ghép lại với tên Má thành “Thủy Chung”, ý muốn mãi tình với bà Ngoi trước sau như một, không thay đổi, một lòng một dạ, ý nghĩa thật đẹp và sâu sắc. Trong gia đình mình may mắn thay, họ Lâm của Ba có nghĩa là ‘rừng’, nên khi sanh chị Hai, má ghép vào tên Thủy của Má đặt tên cho chị Hai là “Thủy Tiên”, một loài hoa trắng nhụy vàng, hương thơm ngào ngạt mà mỗi lúc Tết đến, nhiều gia đình Việt nam thường mua hoa thủy tiên để

chú cho nó đúng đêm giao thừa đem lại may mắn tài lộc cho nhà mình. Hai con hãy tưởng tượng một rừng hoa thủy tiên dài các, hương tỏa ra thơm ngát sẽ làm ngây ngất bất bao lòng người. Khi Má sinh con ra đời kể đó, Ba Má đặt tên Sơn cho con, và ghép thêm họ Cao của Má vào với lòng mong ước về sau lớn lên con sẽ hùng dũng uy nghi như ngọn núi cao sống sống giữa rừng và tên Sơn của con khi ghép lại với tên Ba Má và tên chị Hai đều bao hàm ý nghĩa sâu sắc cả: Trồng Sơn là rừng núi dài trên quê hương ta, Sơn Thủy là bậc tranh thủy mặc, Tiên Sơn, một trong năm ngọn núi của Ngũ hành sơn nổi danh. Em Tùng được sanh ra đời kể tiếp mang tên một loài cây bách quanh năm suốt tháng xanh tươi và vững mạnh, nhưng chỉ giữa rừng với phong ba bão tuyết, lúc nào cũng hiên ngang với tuồng nguy hiểm. Như hai con thấy đó, đặt tên không gì đơn giản và ngẫu nhiên hay trong một phút bốc đồng theo thói trạng nhất thời mà ông bà Ngoi và Ba Má đặt tên cúng cúng cho con mình. Ông bà Ngoi và Ba Má phải tốn công đắn đo suy nghĩ trong việc tìm đặt cho con mình một cái tên vừa thích hợp với môi trường hoài bão thắm kín của mình; vừa có ý nghĩa sâu sắc trích từ thi văn của tiên nhân lưu lại hữu thời, cố gắng tìm cho con mình một cái tên thuần túy Việt nam để nó tự hào về sau khi lớn lên. Má không đồng ý dài dòng gì cho hai con biết tầm quan trọng của sự lựa chọn đặt tên con cái, Ba Má chỉ muốn lưu ý hai con rằng suốt đời con trai của con sẽ mang cái tên Lenny cúng cúng đó, thì con nghĩ sao thuần túy là người Việt nam 100%, con trai của con lại mang cái tên duy nhất hoàn toàn Mĩ, nó cảm thấy hạnh phúc hay không khi được người chung quanh gọi bằng tên Lenny rất Mĩ trong khi Ba Má nó lại là người Việt nam chánh cống? Chắc hẳn là nó sẽ mang một cảm giác bất bình nguôi ngoai của Việt nam của mình và có đầu óc ngoi lại.

Ba Má không cảm hai con có nhiều ý tưởng đáng khen, phóng khoáng cả một trong môi lãnh vực, nhất là Sơn hay quan tâm đến phong tục tập quán của người Việt nam mình. Ba Má mong hai con hãy suy nghĩ lại cho chín chắn trong việc đặt tên con, và đừng quá quan trọng có như hương dài lâu cả đời về sau, đừng vì phút bốc đồng nông cùn mà biến con trai của mình thành người Việt nam một góc quên cả cội nguồn tổ tiên. Và nhất là để cho Ba Má họ hàng thân thích gia đình mình còn có cảm tưởng là cháu trai mình có mang trong người dòng máu con Rồng cháu Tiên hào hùng bất khuất.

Hai con nên đặt thêm vào cái tên Lenny một cái tên có ý nghĩa thật đẹp để khi trưởng thành con mình có thể có được may mắn và cuộc sống và không hối tiếc là đã bỏ qua đặt một cái tên ngoài kia.

Ba Má tha thiết hai con nên làm cho Ba Má hài lòng và nên suy nghĩ kỹ về Ba Má mà hành động sao cho con trai của hai con và cháu đích tôn của Ba Má hạnh phúc và nên là cha của hai con. Ai cũng khen ngợi dân tộc mình có di sản phúc đức mang tên có ý nghĩa sâu sắc thì tôi sao mình lại không nên di sản phúc đức này.

“Personne n’échappe à ses origines qui influent sans qu’on s’en rende compte sur le tempérament, le caractère, la façon de voir le monde. Notre passé et notre avenir sont liés, mais notre passé n’est pas seulement notre enfance, mais aussi le passé de nos parents, l’héritage des générations qui ont bâti le pays de nos ancêtres.»

Ba Má tha thiết chúc hai con vui khỏe luôn.

Ba Má

Thầy Trưởng